

Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem

Gödöllői Campus

Vidékfejlesztés és Fenntartható

Gazdaság Intézet

Emberi erőforrás tanácsadói mesterképzési szak

**HÁTRÁNYOS HELYZETŰ ROMA FIATALOK
PÁLYAMOTIVÁCIÓI ÉS MUNKAERŐPIACI
INTEGRÁLÓDÁSÁNAK ESÉLYEI NÓGRÁD
VÁRMEGYÉBEN**

Belső konzulens:	Dr. Kolta Dóra egyetemi docens
Belső konzulens intézete/tanszéke:	Vidékfejlesztés és Fenntartható Gazdaság Intézet Humántudományi és Szakképzési Tanszék
Készítette:	Ágasvári Dorina

Gödöllő

2024

A diplomadolgozatom témaválasztásának az indoklása, hogy Nógrád vármegyében élek, ahol rengeteg hátrányos helyzetű roma él, és óvodapedagógusként hátrányos és halmozottan hátrányos gyermekek nevelésével foglalkoznom nap, mint nap egy falusi óvodában. A kutatásom célja az volt, hogy mélyebb betekintést nyerjek ezeknek a fiataloknak a pályaválasztásába és pályamotivációjába, valamint munkaerőpiaci integrálódásukba. A kutatásom fő kérdéskörei többek között az volt, hogy milyen hatások befolyásolják a hátrányos helyzetű roma gyermekek pályaválasztását Nógrád vármegyében. Milyen akadályok és diszkriminációk tapasztalhatók a roma fiatalok munkakeresési folyamatában Nógrád megyében? Milyen pozitív példák találhatók a roma fiatalok pályaválasztása és munkaerőpiaci integrációja terén? A hipotéziseim vizsgálatával pedig szerettem volna megtudni, hogy az alacsonyabb iskolai végzettségűek inkább támogatják-e a hátrányos helyzetű roma fiatalok munkaerőpiaci integrálását, mint a magasabb iskolai végzettségűek, és hogy a nőkkel ellentétben a férfiak inkább hisznek-e abban, hogy a hátrányos helyzetű roma fiatalok pályamotivációja az átlagnál gyengébb.

Dolgozatomban magyar és angol nyelvű szakirodalomra támaszkodtam. A felhasznált irodalom által a kutatásomban megjelenik a romák történelme és az általuk végzett hagyományos tevékenységek, a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet, a roma gyermekek szocializációja, pályamotivációja és pályaválasztása. Ezen kívül foglalkoztam a romák oktatásával kapcsolatos kérdéskörrel, az őket érintő munkahelyi integrációval, szegregációval és a hátrányos helyzetű romák munkaerőpiaci helyzetével, a csoportot ért előítéletekkel, sztereotípiákkal.

A kutatásomban kvantitatív és kvalitatív módszereket alkalmaztam. Egyrészt egy nem reprezentatív kérdőíves vizsgálat készül, melyben a hátrányos helyzetű roma fiatalok pályamotivációira és munkaerőpiaci integrálódására vonatkozóan kérdeztem az aktívan dolgozó Nógrád vármegyei 18-65 éves korosztályt. Továbbá, strukturált interjút végeztem egy Nógrád vármegyei általános iskola 7-8. osztályos roma tanulói körében. A hipotézisek és a kapott adatok elemzésére a Statistical Package for the Social Sciences programot használtam.

Elsőként a kérdőíves kutatás eredményeiről írnék, melyhez a válaszok kiértékelése után jutottam hozzá. A kutatás a Nógrád vármegyeieknek szólt, így nem általánosítható az eredmény az egész országra vonatkozóan. A vizsgálatban kiderült, hogy a roma szó hallatán a legtöbb válaszadónak a kisebbség, cigányok, hátrányos helyzet, diszkrimináció és a kulturálatlanság jut eszébe. A romákkal szembeni előítéletek oka a válaszadók szerint a korábbi rossz tapasztalatok roma csoportokkal.

A romákkal kapcsolatos sztereotípiák közül a legáltalánosabb, hogy a romák lopnak és bűnöznek, alacsony iskolai végzettséggel rendelkeznek, nem dolgoznak, munkakerülők. A munkára vonatkozó eredményekben látható, hogy a romák munkaerőpiacra való csatlakozása nehezebb, mint a többi csoport számára, jellemzően az előítéletek és sztereotípiák következtében. Valamint az alacsony foglalkoztatás oka lehet az is, hogy a romák alacsony iskolai végzettséggel rendelkeznek, de hátrányukat több tényező, mint pl. a szegregáció okozta problémák is súlyosbítják.

A strukturált interjúk során kapott információk szolgálják a munkám egyik fő eredményét, melyben őszinte válaszokat kaptam a fiataloktól. Eredményeim szerint a megkérdezett Nógrád vármegyei roma fiatalok javarésze nem rendelkezik motiváló családi háttérrel. Pályamotivációjuk és érdeklődésük nagyon alacsony, nyolcadik osztályosként nem tudják, hol szeretnének továbbtanulni, milyen szakmát választanának és milyen célokat szeretnének elérni. A csoport jelentős kihívásokat és akadályokat él át a pályaválasztás és munkaerőpiaci integráció terén is. A roma fiatalok által hallottak alapján kevesen tudnak példákat említeni sikeres emberekről a környezetükben, akikre felnéznének vagy motiválók lennének számukra. Továbbá, az elfogadás a romák iránt alacsony Nógrád vármegyében, mind az emberek, az oktatási intézmények, mind a munkáltatók részéről.

A kutatásom eredményei úgy gondolom, hogy hozzájárulhatnak a hátrányos helyzetű roma fiatalok helyzetének tudatosításához, jobb jövőjének elősegítéséhez, az oktatás és a munkaerőpiaci integráció terén való lehetőségeik javításához is. Nagy örömet okozott számomra a témában való elmélyülés és a kutatás, az eredmények elemzése.